

Anne Ruhe

Maaginen apteekki

Salaisuuksia ilmassa

Kuvitus
Claudia Carls

1

Ensimmäinen asia, joka herätti minut, oli outo tuoksu. Vieras ja melko voimakas tuoksu, joka leijui ympärilläni. Se ei huokunut vain huonekaluista tai seinän tummasta puusta. Se tulvi kaikkialta. Toinen oli alakerrasta kajah-tava pikkuveljeni huuto:

"Luzie! Tuuuleee!" Kiskaisin pus-silakanan pääni yli. En yksinkertaisesti ollut valmis siihen, mikä minua odotti. Sitä paitsi oli aivan liian aikaista herätää, vaikka linnut ulkona lauloi-vat jo hullun lailla. Ja vaik-ka huoneessani oli valoisaa kuin päivällä. Mutta se joh-tui lähinnä typerästä mummo-verhosta, joka roikkui vain ikku-nan alaosan edessä. Kun saavuimme

eilen, ensimmäinen ajatukseni oli hankittua eroon tuosta rumasta rätistä mahdollisimman pian. Enhän minä ollut sata-kaksikymmentävuotias niin kuin tuo virkattu rätti. Mutta sitten ajattelin, että jos verho oli onnistunut roikkumaan ikkunassa yli sata vuotta ulkonäöstään huolimatta, niin pitäisihän sillen antaa ainakin reilu mahdollisuus.

Kukaan muu tyttö ei olisi ajatellut asiaa hetkeäkään, vaan olisi yksinkertaisesti pyytänyt uutta verhoa. Mutta äiti oli aina opettanut minulle ihan liikaa kunnioitusta kaikkea vanhaa kohtaan. ”Käytetyillä tavaroilla on tarinoita”, hänellä oli tapana typerästi sanoa. Se, halusiko joku kuulla nämä tarinat vai ei, ei kiinnostanut häntä lainkaan. Jos jokin oli vanha, se oli automaattisesti arvokas. Piste. Minun perheessäni oli parempi olla kyseenalaistamatta tästä periaatetta. Ellei halunnut joutua riitoihin äidin kanssa. Ja riidat eivät olleet minun juttuni.

”Luuuzie! Aamiaista!”

Benno oli sinnikäs kuten aina.

Huokaisin. Muutto oli veljeni mielestä valtava seikkailu. Vanha huvila, puutarha ja kaikki vanhanaikainen. Tämä kaikki oli pahuksen jännittäväää.

Benno olikin vasta viisi.

Katsoin vielä kerran halkeamia stukkokatossa, kunnes pujahdin pois sängystä. Ensimmäinen yö Villa Eviessä oli takana, ja vaikutti siltä, että sadat muut seuraisivat perässä.

Puin farkut ja t-paidan päälleni ja laskeuduin portaita pitkin alakertaan. Jokainen puinen askelma narisi ja ilmoitti etenemisestäni askel askeleelta.

Alhaalla haisi aivan yhtä oudolta. Aivan kuin liian monelta asialta yhtä aikaa. Ei epämiellyttäävältä, mutta ehdottomasti oudolta. Hajujen sekamelska leijaili perässäni ja minua kohti samaan aikaan. Se roikkui kaikkialla kuin liikaa suihkautellun hajuveden vana, jonka ihmiset joskus jätävät jälkeensä ahtaisiin tiloihin, kuten hisseihin. Toivotavasti haju ei tarttuisi minuun ja ilmoittaisi tulostani jo kaukaa, halusinpa sitä tai en.

Onnekseen alhaalla oli myös tuttuja tuoksuja, kuten lämmin paahtoleipä, sulanut voi ja kahvi, joten tungin itseni pohjakerroksen laatikoiden lomasta kohti keittiötä. Kaikki muut perheenjäsenet olivat jo aikoa sitten istuneet ruokapöytään. Benno nuoli hilhoa paahtoleivältein ja keikutti tuoliaan.

”Pelkkää hilhoa ei lasketa aamiaiseksi!” isä sanoi ja kuulosti siltä, ettei hän maininnut asiasta ensimmäistä kertaa sinä aamuna.

”Huomenta”, sanoin.

”Hyvää huomenta, kultaseni!” sanomalehteä seläileva äiti sanoi ja siemaisi kahviaan.

Kaikki oli kuten tavallisesti. Otin palan paahtoleipää, levitin sillé niin paksulti hilhoa kuin pystyin ja istahdin Bennon viereen.

”Nukuitko hyvin?” äiti kysyi ja vilkaisi minua katseellaan, joka yleensä sulatti jääni ympäriltäni. Mutta ei täänään.

”Siinähän se”, mutisin ja näykkäisin paahtoleipää.

Isän oikea suupieli kääntyi ylöspäin. ”Niin, ensimmäinen yö on aina vaikein. Makuuhuoneessamme veti kuin vuoren huipulla. Niskani on jäykkä kuin lauta.” Hän hieroi olkapäättään liioittelevasti ja irvisteli itsesääliissä kuin olisi juuri

kuolemaisillaan. Isä oli juuri sellainen, hän yritti pelastaa joka tilanteen vitsailulla. Mutta vitsistä huolimatta hän ei saanut minua tänään paremmalle tuulelle.

”Olisimme voineet jäädä kotiin”, totesin, ”tai ainakin muuttaa oikeaan taloon. Sellaiseen, jossa on esimerkiksi sähkölämmitys.”

Äiti nauroi epäuskoisena. ”Anteeksi mitä? Villa Eviehän on unelma! Olemme onnekkaita, että saimme sen niin halvalla. Kaikki muut tytöt ovat varmasti vihreitä kateudesta!”

”Kyllä, mutta vain jos rapistuva museomme ei romahda ja hautaa heitä alleen”, sanoin ja vedin syvään henkeä. ”Ja jos kerron heille, että minun täytyy esilämmittää kylpyammeen lämmittintä tunnin ajan, jotta hanasta tulee edes jota-kuinkin lämmintä vettä, he kaikki näännyvät kateudesta.”

”Luzie!” äiti torui. Hän taittoi sanomalehden kiinni ja tuijotti minua. ”Ihmiset hoitivat ennen tuonkin esilämmityksen. Sinun pitäisi olla iloinen, ettei Villa Evie ole kasvoton uudisrakennus! Se on vanha ja juuri siksi se on niin hengenisalpaavan kaunis. Kenellä on vielä nykyään antiikkinen kylpylämmitin.”

”Juuri niin! Ei kenelläkään!” huusin ja pyörittelin silmiäni.

Äiti työskenteli restauroijana, mikä tarkoitti sitä, että hän ihaili kaikkea pölyistä ja rikkinäistä. Hän näytti onnellisimmalta saattaessaan vanhat tavarat uuteen uskoon. Siksi kutsuimme häntä toisinaan kirpputorin hoitajaksi, mutta edes se ei ärsyttänyt häntä. Vaatekappale, jonka näin äidin yllä useimmin, oli maalin ja kipsin tahrima työtakki. Se yllään hän istui, oli polvillaan tai makasi kirkossa rakennustelineillä ja maalasi seinämaalausia, joita kukaan muu ei tun-

nistanut. Villa Eviessä ei ollut seinämaalausia, mutta siellä oli paljon goottilaista tavaraa, joka – myönnnettäkön – tarvitsi hänen apuaan.

Katselin Bennoa, joka oli käyttänyt tilaisuutta hyväkseen: hillo oli kadonnut hänen suuhunsa ja paahtoleipä jonkin pöydän alle. Nyt hän nousi pöydästä ja lähti etsimään Legojaan. Minun oli pakko tukahduttaa virnistys, jotta en paljastaisi häntä.

”Valitettavasti paikkakunnan leipomo on lauantaina auki vain aamusta,” äiti sanoi, siemaisi kuppinsa tyhjäksi ja katsoi minua. ”Tarvitsemme toisiaan leipää huomiseksi. Tiedän, että olet juuri heränyt, mutta meillä on niin paljon –”

”Joo, joo, minä haen. Ei hätää”, sanoi. Viime vuodensta lähtien leipomokäynti oli kuulunut tehtäviini viikonloppuisin.

”Kiitos, kultaseni”, äiti sanoi ja hymyili minulle. ”Leipomo on tien päässä, risteyksessä asti.”

”Selvä”, sanoi ja laitoin lautaseni nopeasti tiskialtaaseen. Oikeastaan olin iloinen, että minulla oli syy lähteä ulos.

Hampaita harjatessani mietin hetken, miten saisin hiukseni nopeimmin laitettua. Mutta tänäänkään en keksinyt, mitä tehdä tummanvaaleille, liukkaille suortuvilleni. Niinpä solmin itselleni yksinkertaisen letin. Se ei ensinnäkään herättänyt liikaa huomiota, ja toiseksi se oli nopea sitaista.

Eteisessä nappasin rahat, jotka äiti oli jättänyt minulle, vedin tennistossut jalkaani ja annoin ulko-oven sulkeutua takanani ”nähdään pian” -huudahduksen jälkeen. Hyppäsitin kuistin neljä askelmaa alas ja juoksin Laventelikujaan pitkin kohti leipomoa. Oikealla ja vasemmalla pensasaidat

ulottuivat vain polviin asti, mikä oli todella epätavallista kaltaiselle ni kaupunkilaislapselle.

Leipomoon ei ollut pitkä matka. Tunnistin jo kaukaa kyltin, johon oli maalattu voisarvia. Avasin liikkeen oven ja säikähdin messinkikellon kilinää yläpuolellani. Tila oli vanhanaikainen ja ahdas, ihmiset tungeksivat sisällä. Oikea kulmakauppa! Pidin heti uudesta leipomostamme ja menin jonon päähän. Lämpimien sämpylöiden, vaniljan ja korva-puustien tuoksu oli ihana.

Edessäni seisoi kaksi poikaa, joista toinen kääntyi puoleeni. Hän oli melkein päättä pidempi kuin minä ja varmaan kaksi luokkaa minua ylempänä. Ennen kuin ehdin käänää katseeni pois, hän kohotti toista kulmakarvaansa. Minulle tuli heti lämmin olo. Sitten hän virnisti. Toivottavasti en punastunut! Niin yleensä kävi, kun tunsin oloni epämukavaksi.

"Hei", hän sanoi. "Oletko uusi täällä?"

Viuh! Ruumiini alkoi muistuttaa välittömästi tulitikkua. Tikkusuora ruumis ja kirkkaanpunainen pää.

"Muutimme eilen Villa Evieen", sanoin vain sanoakseni jotain. "Se on se vanha talo, jossa on –"

"Niinkö? Asutko Villa Eviessä?" poika sanoi silmät suurina. Sitten hän töväisi vieressään seisovaa tummahiukkista poikaa kylkeen ja virnisti vielä leveämmin. "Hei, Mats, mitä sanot? Hän asuu meidän naapurissamme, sinun rakkassa, karmivassa kartanossasi!"

Karmiva kartano? No, tämähän alkoi hyvin. En ollut ollut edes päivää täällä ja nyt jo naurettiin sille, että asuin Villa Eviessä. Vedin syvään henkeä ja puristin huuleni yhteen.

Mats, poika, jolla oli tummat kiharat hiukset, irvisti. "Mikset ole hiljaa, Leon?" hän sanoi.

Vaalea nauroi ja taputti Matsia olkapäälle. ”Älä kuuntele häntä”, hän sanoi ja kääntyi takaisin puoleeni. ”Veljeläni on oikea pakkomielle Villa Eviestä. Veikkaan, että hän ravaa alvariinsa luonasi ja haluaa joka kerta päästä kiertämään taloa.”

Sitten hän kumartui hieman lähemmäs minua ja kuiskasi: ”Saadakseen ’suuren mysteerin’ paljastettua.”

”Että olet ärsyttävä!” Mats sanoi ja muuttui nyt yhtä punaiseksi kuin minä. Hän näytti kuitenkin enemmänkin vihaiselta kuin nolostuneelta. Mats vilkaisi minua sekunnin murto-osan ajan katseella, jota minun oli vaikea tulkitta. Sitten hän kääntyi tiskin takana olevan naisen puoleen ja sanoi: ”Päivää. Kuusi sämpylää, kaksi voisarvea ja rapeakuorinen leipä, kiitos.”

Leon hymyili minulle edelleen. ”No, onko sinulla nimi, tytö Villa Eviestä?” hän kysyi.

”Kyllä. Minulla on”, sanoin vain ja nostin leukaani, koska kaikki oli niin kiusallista. Samalla hetkellä Mats työnsi yhden ostospusseista Leonin kainaloon. Nyökäten minun suuntaani hän ja hänen veljensä katosivat kaupan ovesta. Pyysin nopeasti leivän ja neljä voisarvea ja teeskenteelin, etten enää kuullut Leonin hyvästelyä: ”Hei sitten, tytö jolla on nimi!”

Juoksin takaisin kaksi kertaa nopeammin ja pysähdyin vasta talomme edessä. Mietin, mitä Leon tarkoitti sanoessaan, että hänen veljellään oli pakkomielle Villa Eviestä. Millaisella pojalla oli pakkomielle vanhasta talosta? Ja mitä hän ylipäättäään tarkoitti ”karmivalla kartanolla”? Avasin hitaasti puutarhan portin ja katsoin talon seiniä.

Ulkopuolelta Villa Evie näytti itse asiassa kuorrutetulta ja koristellulta pikkulinnalta. Ainakin jos seisoi hyvin kaukana ja sulki osittain silmänsä. Eilen, kun saavuimme, äiti huokaili koko ajan sanaa ”lumoava” ja osoitti valurautaisia kaiteita, lukuisia ikkunoita ja lasimaalaauksia.

Mutta lähempänä huvilaa karu totuus valkeni – röttelö oli juuri romahtamaisillaan. Julkisivu mureniksi nurkasta, ikkunat tuskin sulkeutuivat, maali hilseili, huvila haisi todella kummalliselle, ja villi muratti kasvoi pitkin seiniä ja ikkunoita. Pahin kaikista oli kuitenkin paikkakunta, jossa huvila sijaitsi. Olimme tylsistyneet autossa kuusi tuntia ennen kuin vihdoin pääsimme tänne – johonkin Alankomaiden rajan lähettyville, uneliaaseen pikkukaupunkiin ei-missään. Viisivuotiaalle tuollaiset muutot saattoivat olla hauskoja, mutta entäpä kolmetoistavuotiaalle? Ei todellakaan!

Kävelin hitaasti kohti ulko-oven edessä olevaa kuitisia. Jos isä ei olisi riidellyt koulunsa rehtorin kanssa, hän ei olisi etsinyt avoimia musiikinopettajan paikkoja eikä olisi koskaan ehdottanut muuttoa. Enkä minä kyykkisi tällä hetkellä Schnarchhausenissa osoitteessa Laventelikuja 33.

Kuten usein teen, kuvittelin nytkin, mitä tapahtuisi, jos minulla olisi salaisia supervoimia, joilla voisim muuttaa kaiken. Oli muutamia asioita, jotka muuttaisin: Ensinnäkin olisin tiedysti joku, joka ei aina punastelisi eikä änytäisi, kun piti puhua jonkun kanssa. Toivoin myös, ettei minun tarvitsisi enää nolostella. Mutta ennen kaikkea loihtisin itseni takaisin entiseen kotiimme.

Valitettavasti en osannut taikoa, eikä minulla todellakaan ollut supervoimia. Joten tästä lähtien elämäni olisi tylsää ja sen lisäksi olisin täysin yksin.

Käsiäni alkoi kihelmöidä, kun ajattelin päivää, jolloin menisin kouluun, jossa isäni opetti. Paljon nolommaksi ei elämäni voisi enää mennä. Sysäsin ajatuksen nopeasti sivuun. Oli kesäloma, ja minulla oli vielä hieman armonai-kaa, ainakin jos en tapaisi Leonia uudelleen.

Kurotin matkapuhelimen käteeni, mutta tilanne oli sama kuin eilen, ei kuuluvuutta. En siis voinut edes lähettää parhaalle ystävälleni Monalle muutamaa kuvaa täältä ja toivoa myötätuntoa. Huokaisin. Jos Mona ei asuisi Berliinisä satojen kilometrien päässä, niin kaikki ei olisi läheskään niin huonosti. Mietin, voisinko soittaa hänelle. Mutta koska koulua ei ollut, Mona luultavasti loikoili vielä sängyssään. Sitä paitsi hän oli Italiassa vanhempiensa kanssa, kuten joka kesäloma. Lohdutin itseäni sillä, että Italiaan soittaminen oli joka tapauksessa liian kallista, ja laitoin puhelimen pois.

Yritin häätää mielestääni ajatukset Monasta niin hyvin kuin pystyin. Laitoin ensin leipäpussin etuoven viereen, sitten istahdin kuistin portaille ja ryhdyin katselemaan Bennoa, joka potki palloa edestakaisin etupihalla.

Yläpuolellani oleva kilpi kolisi tuulessa. Sen kirjaimet olivat lohkeilleet, ja niistä oli vaikea saada selvää. ”Silmät ovat avain sieluun, mutta nenä on portti” siinä näytti lukevan.

Nenä? Oliko sen tarkoitus viitata talon moniin kummiin hajuihin? Vatsassani levisi outo tunne. Yhtäkkiä en ollut enää varma, pidinkö tätä kaikkea ympärilläni näkyvää hauskanan vai hieman salamyhkäisenä.

Mihin ihme paikkaan olimme oikein muuttaneet?